

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, declarate de avocații Gaina Rodica și Prisacari Ion în numele inculpatului Jelezneac Alexandr și de ultimul, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 iunie 2017, în cauza penală în privința lui

Jelezneac Alexandr XXX, născut la XXX, originar din mun. XXX, domiciliat în sat. XX, r-nul XXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 03.02.2017 pînă la 31.03.2017;

Instanța de apel de la 18.04.2017 pînă la 28.06.2017;

Instanța de recurs de la 11.10.2017 pînă la 22.11.2017.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursurilor ordinare în cauză în baza actelor din dosar,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 31 martie 2017, Jelezneac Alexandr a fost condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 5 ani închisoare.

În corespundere cu art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pentru perioada de probațiune de 5 ani, în termenul pedepsei penale fiindu-i inclusă perioada reținerii 18.09.2016-20.09.2016, cu păstrarea măsurii preventive - obligația de nepărăsire a localității pînă la devenirea sentinței definitive.

A fost admisă acțiunea civilă, prin încasarea de la Jelezneac Alexandr în beneficiul lui Caț Alexandr a daunei materiale în mărime de 15 000 lei cu titlu de prejudiciu material, precum și a prejudiciului moral în mărime de 5 000 lei.

2. Potrivit sentinței, Jelezneac Alexandr XXX a fost condamnat pentru că, în seara de 17.09.2016, în jurul orelor 22:00, în centul localității Brătușenii - Noi, Edineț, în rezultatul unui conflict, intenționat i-a aplicat lui Caț Alexandr multiple lovituri cu cuțitul pe diferite părți ale corpului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 175D din 19.09.2016 plăgi a cutiei toracice pe stînga cu penetrare în cavitatea pleurală cu lezarea plămânului stîng și abdomen pe stînga cu penetrare în cavitatea peritoneală cu lezarea ficatului și stomacului, leziuni ce au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp tăietor-înțepător, posibil cuțitul, calificate ca grave, periculoase pentru viață cu încadrarea lor la art. 151 alin. (1) Cod penal cu calificativele „vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care este periculoasă pentru viață”.

3. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, procurorul a atacat cu apel, în care necontestând legalitatea încadrării juridice a acțiunilor infracționale, a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind înăsprirea pedepsei penale pentru inculpatul Jelezneac Alexandr, prin excluderea dispozițiilor art. 90 Cod penal,

fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe termen de 8 ani cu executare în penitenciar de tip închis, cu admiterea acțiunii civile și încasarea în beneficiul victimei a prejudiciului material și moral în sumă de 20 000 lei. În motivarea cerințelor formulate a invocat gravitatea faptelor comise și urinările prejudiciabile survenite, personalitatea infractorului, care anterior a mai comis acțiuni ilicite prevăzute de legea penală, considerând, că pedeapsa numită nu numai, că este inechitabilă faptelor comise și nici nu-și va atinge scopul corectării celui vinovat, care pe motivul blândeții ei, nu va sesiza caracterul social periculos a faptelor comise, ce ar putea servi premiză pentru continuarea activității criminale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 iunie 2017, a fost admis apelul procurorului, casată sentința primei instanțe în latura stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, după cum urmează:

Jelezneac Alexandr XXX se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă închisorii pe termen de 5 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, dispozițiile sentinței cu privire la corpurile delictive și acțiunea civilă s-au păstrat fără modificări.

4.1. Pentru a se pronunța, instanța de apel a menționat că, vinovăția lui Jelezneac Alexandr în cauzarea vătămarilor grave a integrității corporale sau sănătății, periculoase pentru viața lui Caț Alexandr, a cărui declarații au stat la baza sentinței de condamnare, concomitent, reținându-se și depozițiile inculpatului Jelezneac Alexandr prin care parțial a recunoscut faptele prejudiciabile comise, prima instanță a dat o apreciere corectă cu statuarea la baza sentinței de condamnare, a raportului de expertiză medico-legală nr. 175 D din 19.09.2016, potrivit cărui la Caț Alexandr s-au depistat plăgile cutiei toracice pe stânga penetrantă în cavitatea pleurală cu lezarea plămânului stâng și a abdomenului pe stânga penetrată în cavitatea peritoneală cu un corp tăietor-înțepător, posibil cu cuțitul și în circumstanțele menționate de victimă avute loc la data de 17.09.2016. calificându-se ca leziuni grave, periculoase pentru viață (f.d. 57-59).

Totodată, instanța a reținut neobiectivitatea în ce privește pedeapsa numită inculpatului, pe care o apreciază drept una neargumentată și exagerat de blândă în raport cu caracterul social periculos a faptelor comise și cel prejudiciabil a urmărilor survenite, fără a se ține cont de personalitatea inculpatului ce nu este la prima abatere de legea penală, nerecunoscându-și vinovăția și ne manifestând o căință sinceră pentru cele comise, demonstrându-și caracterul obraznic și agresiv, inclusiv după primirea pedepsei condiționate, fapt ce denotă, că nu a realizat scopul pedepsei penale, intenționat impunându-se regulilor stabilite într-o societate democratică, prin lezarea în continuare a valorilor sociale, ocrotite de legea penală.

Instanța de apel a conchis temeinicia cerințelor formulate de către partea acuzării, privind înăsprirea pedepsei penale, dispunându-se executarea ei reală în condiții de penitenciar, or comportamentul manifestat de către inculpat, atât la momentul comiterii faptei, cât și după consumarea ei, precum și cel de care a dat dovadă pe parcursul instrumentării cauzei penale și cercetării judecătorești, denotă lipsă de căință și regret pentru urmările prejudiciabile survenite ca rezultat al acțiunilor criminale, inclusiv și personalitatea inculpatului ce nu este la prima abatere de lege, caracterizându-se negativ la locul de trai, nefiind încadrat în câmpul muncii.

În același context, s-a menționat și de neîntreprinderea de către inculpat a careva acțiuni concrete în vederea recuperării despăgubirilor de ordin material și moral, chiar dacă de la momentul producerii faptei a trecut o perioadă îndelungată de timp, din care motiv fiind respinsă și solicitarea apărării privind acordarea unui termen suplimentar în vederea realizării respectivei obligații.

Aceste împrejurări denotă, că pedeapsa numită inculpatului de către instanță nu-și va atinge scopul în vederea restabilirii echității sociale și corectării ei, întru prevenirea comiterii pe viitor atât de către el, cât și de alte persoane a faptelor penale. Or, scopul justiției este nu numai cel de stabilire a adevărului și corectarea efectivă a vinovatului, ci și satisfacerea echitabilă a intereselor părții vătămate, care în cazul din speță pledează pentru înăsprirea pedepsei penale, susținând întru totul apelul formulat de către partea acuzării, ca rezultat al comportamentului manifestat de inculpat după pronunțarea sentinței pe caz.

De altfel, instanța de apel a reținut că, unica circumstanță ce a determinat instanța la aplicarea față de inculpat a dispozițiilor art. 90 Cod penal, a fost opinia victimei referitor la pedeapsa ce urmează a-i fi stabilită, care la etapa judecării apelului, reieșind din comportamentul obraznic al inculpatului, a fost modificată, decăzând în fapt această împrejurare, altele nefiind reținute de către instanța de apel în situația în care el nu și-a manifestat căința activă în sensul celei specificate la art. 57 Cod penal.

Astfel, dispunând executarea reală de către inculpatul Jelezneac Alexandr a pedepsei închisorii, instanța de apel la numirea termenului ei a ținut cont atât de prevederile art. 61, 75 Cod penal, ce reglementează criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, cum sunt: gravitatea prin prisma art. 16 alin. (4) Cod penal a faptei comise și urmările prejudiciabile survenite; personalitatea inculpatului, care nu este la prima abatere de lege, n-a conștientizat pericolul social a faptelor comise, manifestând o atitudine indiferentă față de faptele comise și urmările survenite la victima Caț Alexandr, necontribuind la recuperarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, chiar dacă respectivul a suportat cheltuieli în legătură cu tratamentul medical, iar în calitate de circumstanță agravantă reținându-se comiterea faptei în stare de ebrietate alcoolică.

Aceste împrejurări fac imposibilă aplicarea în privința lui Jelezneac Alexandr a dispozițiilor respectivei norme penale, fapt pentru care instanța de apel a dispus înăsprirea pedepsei penale, în limita sancțiunii normelor imputate.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, au atacat cu recursuri ordinare avocații Găină Rodica și Prisacari Ion în numele inculpatului Jelezneac Alexandr și ultimul, făcând trimitere la prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acesteia și menținerea sentinței primei instanțe, prin care lui Jelezneac Alexandr i-a fost aplicată pedeapsa nonprivativă de libertate. Recurenții invocă dezacordul cu decizia instanței de apel prin care a exclus lui Jelezneac Alexandr aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Totodată, se invocă că, cauza a fost examinată în conformitate cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală; Jelezneac Alexandr este unicul întreținător al familiei; cauza a fost examinată unilateral, neproportional, încălcând prevederile art. 61 Cod penal; inculpatul fiind privat de libertate nu va avea posibilitate de a avea surse financiare pentru supraviețuirea familiei, ori instanța de apel nu a întreprins măsuri în ceea ce privește recuperarea prejudiciului material și moral părții vătămate.

5.1. Potrivit prevederilor art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a prezentat referință privind opinia asupra recursurilor declarate de avocații Găină Rodica și Prisacari Ion în numele inculpatului Jelezneac Alexandr și ultimul, prin care a menționat că, este de poziția respingerii acestor recursuri, deoarece instanța de apel s-a pronunțat argumentat și detaliat asupra apelurilor declarate, corect constatând vinovăția inculpatului în comiterea infracției imputate. Din textul deciziei rezultă că aceasta a analizat obiectiv probele administrate și hotărârea cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de condamnare și corespunde prevederile art. 414, 417 Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocații Găină Rodica și Prisacari Ion în numele inculpatului Jelezneac Alexandr și ultimul, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilitatea acestora, deoarece sunt vădit neîntemeiate, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

În această consecutivitate se reține că, în recursurile ordinare, recurenții au invocat în drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal reține că, aceste temeiuri nu și-au găsit confirmarea în instanța de recurs.

În fapt, motivele aduse de către autorii recursurilor, se referă la dezacordul cu aplicarea pedepsei prea aspre, considerând că sunt prezente toate condițiile pentru aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Instanța de recurs precizează că, instanța de apel la adoptarea soluției sale pe deplin a ținut cont de prevederile menționate mai sus și corect a stabilit pedeapsa inculpatului, argumentând motivat în decizia sa.

De fapt, recurenții sunt de acord cu starea de fapt în privința lui Jelezneac Alexandr, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și critică decizia instanței de apel doar în partea stabilirii pedepsei, considerînd-o prea aspră.

Referitor la criticile recurenților precum că contrar prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, Colegiul penal menționează că instanța de apel corect a condamnat inculpatul în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, prin prisma prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, ținînd cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii, datele privind personalitatea inculpatului, circumstanțele atenuante și agravante inclusiv și cele invocate în recurs.

Cauza penală a fost examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel, limitele pedepsei de închisoare fiind reduse cu o treime din maximul pedepsei (de 10 ani) și o treime din minimul prevăzut de sancțiune (5 ani) ce constituie de la 4,4 ani la 6,8 ani închisoare.

Astfel, pedeapsa stabilită lui Jelezneac Alexandr de către instanța de apel, se încadrează în limitele legale prevăzute.

Pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corijare și reeducare a inculpatului, și are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea vinovatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea acestuia, cît și a altor persoane.

Colegiul menționează că, instanța de apel întemeiat a constatat că, prima instanță, la numirea pedepsei inculpatului, nu a ținut cont în deplină măsură de circumstanțele cauzei și de caracterul social periculos al infracțiunii săvîrșite de către acesta. Or, inculpatul nu este la prima abatere de legea penală, Jelezneac Alexandr nu și-a făcut careva concluzii, nu s-a corectat și a comis din nou altă infracțiune.

Cît privește temeiurile invocate de recurenți privind stabilirea pedepsei mai blînde, Colegiul penal le consideră neîntemeiate. Or, circumstanțele indicate în recurs (contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției, este unicul întreținător al familiei), au fost luate în considerație de către instanța de apel la stabilirea pedepsei, fiindu-i numită inculpatului o pedeapsă echitabilă potrivit sancțiunii art. 151 alin. (1) Cod penal.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la neaplicarea dispozițiilor art. 90 Cod penal, deoarece pedeapsa stabilită de instanța de apel, este proporțională faptelor comise de către inculpat.

Colegiul penal conchide că, la stabilirea pedepsei cu închisoarea instanța de apel, după cum rezultă din partea descriptivă a deciziei, și-a motivat soluția adoptată indicînd din care motive a ajuns la concluzia că corijarea și reeducarea inculpatului Jelezneac Alexandr pentru faptele comise este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale.

La fel nu poate fi reținut argumentul recurentului privind aplicarea inequitabilă a unei pedepse prea severe, deoarece la stabilirea pedepsei instanța de apel, a ținut cont și de efectul preventiv al sancțiunii penale.

În consecință, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul concluzionează că la judecarea cauzei în ordine de

apel, instanța de apel a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-417 Cod de procedură penală, iar recursurile declarate, sunt vădit neîntemeiate și se apreciază ca inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de către avocații Gaina Rodica și Prisacari Ion în numele inculpatului Jelezneac Alexandr și de ultimul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 iunie 2017, în cauza penală, în privința lui *Jelezneac Alexandr XXX*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la *13 decembrie 2017*.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan